

การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น

โรงเรียนวัดปากlát (ผลาการบำรุงวิทย) จังหวัดสมุทรสงคราม

Development of Learning Activities for on Local Identity

Through Puppet Performance: Case of watpaklsd School

Samuthsongkram Province

ณัฐวรรณ ศิริวรรณ* พรวัน แพทยานนท์*

Natthawan Siriwan* Porawan Pattayanon*

คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

Faculty of Fine and Applied Arts (Art Education), Srinakharinwirot University*

บทคัดย่อ

การแสดงหุ่นกระบอกนับเป็นศิลปะการแสดงและนวัตกรรม แขนงหนึ่งที่มีวิวัฒนาการมาเป็นเวลายาวนาน ศิลปะการแสดงหุ่นกระบอกเป็นศิลปะที่มีอยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งยังมีการผสมศาสตร์และศิลป์หลายแขนงเข้าด้วยกันมาช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ รูปแบบการแสดงพื้นบ้านเป็นการแฝงไว้ซึ่ง ความสนุกสนาน การใช้คารมคมคาย มีปฏิพจน์ไหวพริบ ฉับไว คติความเชื่อ อันเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นสื่ออย่างหนึ่งซึ่งช่วยในการสื่อสารให้เด็ก มีความรู้ ความเข้าใจเข้าใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากlát (ผลาการบำรุงวิทย) จังหวัดสมุทรสงคราม 2. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดปากlát (ผลาการบำรุงวิทย) จำนวน 18 คน การวิจัยในครั้งนี้กำหนดเวลาในการดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง 8 สัปดาห์ รวม 16 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชนตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากประการแรก คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน อาจะมาจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) การจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้หุ่นกระบอกเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ อัตลักษณ์ท้องถิ่น (การทำตาลมะพร้าว) มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก การที่นักเรียนได้ลงมือทำ กิจกรรมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ และมีแรงจูงใจต่อการเรียน 3. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : หุ่นกระบอก นวัตกรรมหุ่นกระบอก อัตลักษณ์ท้องถิ่น

Abstract

Puppet performance has a long history as an innovative form of the performing arts. Puppetry is a form of art practiced in Samut Songkhram province. Learning can also be stimulated by integrating science with a variety of arts. It is the latent fun of folk performance and uses eloquence, intelligence, quick answers, and traditional beliefs. It is a medium that aids children in communicating with knowledge, insight, and the awareness of local identity. The objectives of this research were as follows: (1) to develop puppet show activities for youth according to the local identity of Wat Paklat School (Plakarn Bamrungwit) and Samut Songkhram Province; (2) to study the effects of using puppet show activities for youth on local knowledge and understanding. The sample of this research consisted of 18 students studying in Grade Five at Wat Paklat School (Plakarn Bamrungwit). The study period is the first semester of the 2020 academic year. The duration was two hours per week for eight weeks, and a total of 16 hours. The results indicated the following: (1) the posttest scores of the students learning with puppet show activities for the youth, based in their local identity, which was higher than the pretest score with a statistical significance level of .05. This was because the teaching and learning management model relied on the teaching and learning model of practical skills proposed by Davies. After organizing activities using puppetry as a learning medium of local identity (Coconut sugar making), their posttest scores were higher than their pretest scores with a statistical significance level of .05; (2) students learning the puppet show activities for youth, based on their local identity, had the highest level of their satisfaction because the students who performed activities took more pleasure in and had fun while learning and were more motivated to learn; and (3) students learning the puppet show activities for youth, based on their local identity and had a high level of local pride.

Keywords: Puppetry, Puppetry innovation, Local identity

บทนำ

สมุทรสงคราม มีศิลปะการแสดงพื้นบ้านเป็นศิลปวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเจริญรุ่งเรืองของศิลปะวิทยาการ และระบบนิเวศที่สมบูรณ์เมืองสมุทรสงคราม เมืองสามน้ำ คือ น้ำจืด น้ำเค็ม น้ำกร่อย ทำให้มีความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ทางตอนกลางของจังหวัดซึ่งได้รับอิทธิพลจากน้ำกร่อย มีการทำสวนมะพร้าวผล การทำน้ำตาลมะพร้าว เป็นอาชีพดั้งเดิมที่แสดงถึงภูมิปัญญาและเป็นเอกลักษณ์ท้องถิ่นของแม่กลอง แต่ในปัจจุบันพื้นที่การเกษตรลดลงจากภัย

ธรรมชาติ เศรษฐกิจ การทำตาลมะพร้าวลดลง ทำตาลไม่ใช้น้ำตาลแท้ จากงานวิจัยพบว่าพบปัญหาหนึ่งเกิดจาก ค่านิยมในการส่งเสริมให้บุตรหลานได้รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อจะได้ไม่ต้องทำสวนซึ่งเป็นอาชีพที่เหนื่อยยาก ภูมิปัญญานี้จึงขาดการสื่อสารให้กับเยาวชน ทั้งยังมีปัญหาการปลอมปนน้ำตาลมะพร้าวเนื่องจากการผลิตน้อย เมื่อชุมชนเมืองได้รู้จักเข้ามามากขึ้น วิถีชีวิตของคนในชุมชนก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนไปด้วย จึงทำให้คนหนุ่มสาวสมัยใหม่ เลือกที่จะไปประกอบอาชีพอื่นๆ ที่ไม่ใช่อาชีพทางการเกษตร จึงทำให้ภูมิปัญญาบางอย่างในจังหวัดสมุทรสงครามค่อยๆ เลือนหายไป อย่างเช่นการทำน้ำตาลมะพร้าวของคนในชุมชน ผู้ที่ขึ้นปาดน้ำตาลและเคี้ยวตาลขณะนั้นก็เป็นผู้สูงอายุแทบทั้งสิ้น เพราะเด็กรุ่นใหม่ๆ ไม่ได้สนใจในการเรียนรู้ท้องถิ่นและอาชีพนี้มากนัก (พระมาโนชญ์ โรจนศิริ (บุญมานิตย์), 2547) การทำน้ำตาลมะพร้าวเป็นภูมิปัญญาที่มีวิธีการทำที่ละเอียดแฝงไปด้วยภูมิปัญญาและวิถีชีวิต เนื่องด้วยเมืองแม่กลองเป็นเมืองที่มีน้ำกร่อย เหมาะสำหรับการปลูกมะพร้าว ชาวบ้านจึงประกอบอาชีพทำน้ำตาลมะพร้าวหากไม่ทำตาล ในอนาคตเดาก็เป็นเพียงชาววัฒนธรรมให้คนรุ่นหลังชม อาจส่งผลให้ภูมิปัญญาเหล่านี้หายไป เยาวชน วีระศิลป์ ช่างขนุน(2555) กล่าวถึง การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไว้ว่า “วิธีที่จะอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติไว้ดีที่สุดคือเอาใส่ไว้ที่ตัวคน ฉะนั้นต้องให้ได้ศึกษาเล่าเรียนมันจะลงลึกไปในกระแสเลือดจิตวิญญาณ ” (พิกโกนาย โปรดักชั่น 2555)

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้และปลูกฝังเยาวชนในการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมการปลูกจิตสำนึกและกระตุ้นให้เยาวชนและคนในชุมชนท้องถิ่นเกิดความตระหนักมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟูเผยแพร่และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งที่เป็นวิถีชีวิตค่านิยมและความเป็นไทย และปัจจุบันวัฒนธรรมท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่การทำน้ำตาลมะพร้าวจังหวัดสมุทรสงคราม ให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมไทยและภูมิปัญญาท้องถิ่น และให้ความสำคัญกับนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้ ผ่านทักษะปฏิบัติ โดยการสนทนากับผู้บริหารคณะครู ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะตั้งอยู่ในท้องที่ที่ยังมีการทำตาลอยู่จริง แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันอาชีพนี้ก็มีคนทำน้อยลง และอาจจะเป็นสิ่งใกล้ตัวที่อาจถูกมองข้าม โรงเรียนส่งเสริมเรื่องการเรียนรู้ท้องถิ่น ยังขาดสื่อและกิจกรรมมาส่งเสริมและเชื่อมโยงการเรียนรู้ให้เป็นที่น่าสนใจ และเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เมื่อความเข้าใจในท้องถิ่นของเยาวชนน้อยลง ผู้วิจัยแนวคิดนำศิลปะการแสดงหุ่นกระบอกอันเป็นศิลปะพื้นบ้านทั้งยังเป็นศิลปะที่อยู่ในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้งยังมีการผสมศาสตร์และศิลป์หลายแขนงเข้าด้วยกันมาช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ ซึ่งหุ่นสามารถสะท้อนรูปแบบสังคมไทยผ่านงานศิลปะการแสดงพื้นบ้าน ซึ่งรูปแบบการแสดงพื้นบ้านเป็นการแฝงไว้ซึ่งความสนุกสนาน การใช้คารมคมคาย มีปฏิพจน์ไหวพริบ ฉับไว คติความเชื่อ อันเป็นขนบธรรมเนียมประเพณี มีการใช้เครื่องดนตรี การร้อง การใช้ภาษา ซึ่งปรับเปลี่ยนไปตามสภาพท้องถิ่น ดังนั้นหุ่นกระบอกน่าจะเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการพัฒนาเด็ก และเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่ช่วยในการสื่อสารให้เด็ก มีความรู้ ความเข้าใจเข้าใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น ทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมตามนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจในท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงต้องการพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม หุ่นให้ประโยชน์ในการเรียนรู้ นิยมใช้หุ่นเพื่อการเรียนรู้ และปลูกฝังแนวความคิดต่างๆ ให้กับเด็ก (อรชума ยุทธวงศ์, 2537) โดยให้หุ่นกระบอกเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ สื่อสาร อัตลักษณ์

ท้องถิ่นที่นักเรียนไม่เข้าใจ และสร้างหุ่นที่โครงสร้างของหุ่นมาจากอัตลักษณ์การทำตาลมะพร้าว จังหวัดสมุทรสงคราม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม
2. เพื่อศึกษาผลการใช้กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน เรื่อง ความรู้ความเข้าใจในท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

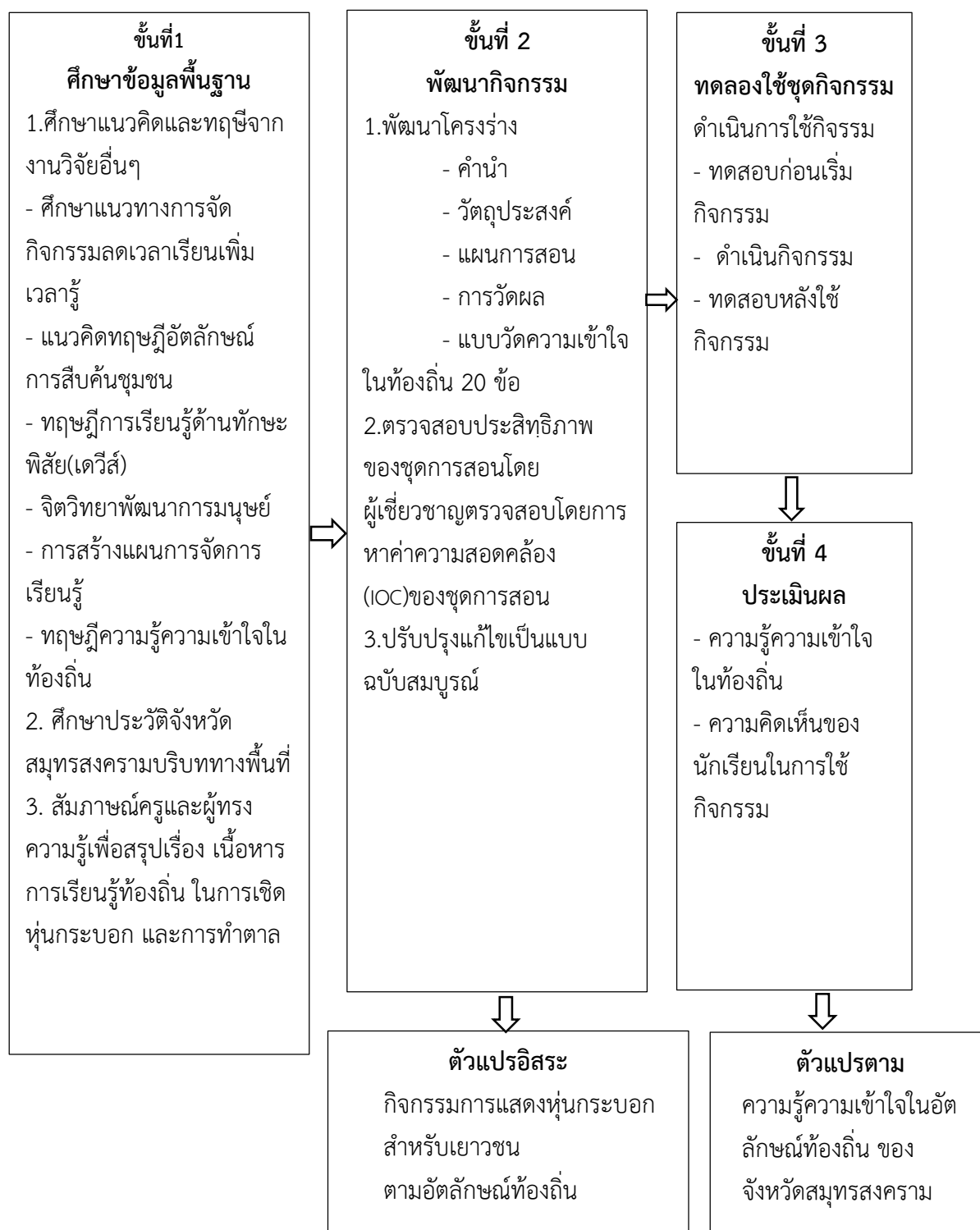
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 18 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจัดทำเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน
2. แบบประเมินผลการเรียนรู้ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในท้องถิ่นและความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม
3. แบบสังเกตพฤติกรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสังเกตพฤติกรรมในการเรียนรู้
4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อ ชุดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าตามวิธีของ Likert ที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยสร้างกิจกรรม โดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” พบว่า การใช้กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ มีข้อดี และข้อจำกัดบางประการ ข้อดี คือ จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา (เพชรเพชร เหมือนพันธุ์, 2559) เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ความเปลี่ยนแปลงในด้านการกล้าแสดงออก และกล้าพูดมาก(เอกชัย ศรีวิไล, 2560) ส่วนข้อจำกัด คือ เรื่อง โรงเรียนเน้นความถนัดของครูไม่ตรงกับความต้องการของนักเรียน และงบประมาณ-เวลา ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขโดยให้งานวิจัยนี้ มีเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยและหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย(สำหรับเด็ก) ตามความสนใจไม่มีการบังคับ งบประมาณใช้ของที่มีอยู่ในท้องถิ่น และเรื่องเวลานำไปปรึกษากับท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากกลัด โดยรายวิชากิจกรรมเพิ่มเวลารู้ในคาบสุดท้ายของแต่ละวันในเวลา 14.30 ถึง 16.30 น. โดยจะใช้เวลาเลิกเรียน 1 ชั่วโมงในแต่ละครั้งในการจัดกิจกรรม

การจัดรูปแบบกิจกรรมผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีอัตลักษณ์และ แนวคิดการสืบค้นชุมชนของจุฑามาศ วิศาลสิงห์ (2559) โดยจุฑามาศได้ใช้แนวคิดรวบรวมเรื่องราววิถีของคนไทยในแต่ละท้องถิ่นที่ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มหลัก คือ ธรรมชาติ วิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม จึงได้นำแนวคิดมาใช้ในการเรียบเรียงข้อมูลท้องถิ่น เรื่อง **ธรรมชาติ** ลักษณะภูมิประเทศ เป็นเมือง 3 น้ำ น้ำจืด น้ำกร่อย น้ำเค็ม **ชีวิต** ด้านการดำรงชีวิตเปลี่ยนไปตามลักษณะภูมิประเทศ สวนผลไม้ **สวนมะพร้าว** ประมง ฯลฯ **ศิลปวัฒนธรรม** โขน หุ่นกระบอก

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส และ รูปแบบแผนการจัดการสอน (นิลฉนิ พิทักษ์, 2560) เนื้อหาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำตาลมะพร้าว จากครูปรีชา เจียบหยู ซึ่งสามารถสรุป ดังนี้คือ การทำตาลมะพร้าว การขึ้นตาล การเคียวตาล รู้จักต้นมะพร้าว อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำตาล ศึกษาเรื่องประวัติความเป็นมา การเชิดหุ่นพื้นฐาน และการสร้างหุ่น จากครูอภิชาติ อินยงค์การเชิดหุ่นเป็นการใช้กำลังแขนและมือ ผสานกัน ผู้เรียนต้องมีกำลังแขนที่ดี การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ใช้ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพราะจำเป็นต้องใช้ทักษะทางด้านร่างกาย(กำลังแขน)ในการเคลื่อนไหวหุ่น เด็กวัยนี้มีความตื่นตัวชอบกิจกรรมที่ทำหาย สนใจเรื่องงานเย็บปักถักร้อย มีอวัยวะกล้ามเนื้อที่สมบูรณ์ สามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาได้ (นงคันช ไพรบูรณ์กิจ, 2541) "นักเรียนในระดับชั้นนี้สามารถร่วมกิจกรรม ได้อย่างเต็มที่ " ซึ่งเหมาะสมกับพัฒนาการ ช่วงวัย การเรียน และเวลา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดปากกลัด(สุชาดา บุญชิต, 2562)

ขั้นที่ 2. พัฒนาเป็นชุดกิจกรรม แนวทางการจัดการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของชุดกิจกรรมฉบับร่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดปากกลัด (ผลาการบำรุงวิทย์) จำนวนประชากร 18 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัย แผนจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นโรงเรียนวัดปากกลัด (ผลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจัดทำเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน

ขั้นที่ 3. นำเสนอแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของชุดกิจกรรมฉบับร่าง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำกิจกรรมไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับชั้น

ประถมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จำนวนประชากร 18 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 16 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ประกอบการวิจัย แผนจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นโรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม โดยจัดทำเป็นสัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 2 ชั่วโมง รวม 8 สัปดาห์ 16 ชั่วโมง จำนวน 8 แผน โดยมีผลการพิจารณาดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชนตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาขององค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

2. แบบประเมินแบบทดสอบตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.50–0.58 เฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.53 ค่าอำนาจจำแนก (D) อยู่ระหว่าง 0.36–0.64 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.83

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีผลต่อชุดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของ สุวิทย์ พรหมหมวก (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติในชีวิตที่มีต่อทักษะการเล่นในท้องถิ่นและความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.82

4. แบบสอบถามความภาคภูมิใจในท้องถิ่น ผู้วิจัยได้ได้นำแบบสอบถามของจूरรัตน์ วัฒนรัตน์ (2543) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.86

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นโรงเรียนวัดปากกลัด (พลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม สามารถสรุปผลข้อมูลดังนี้

1. ผลการใช้รูปแบบกิจกรรมโดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

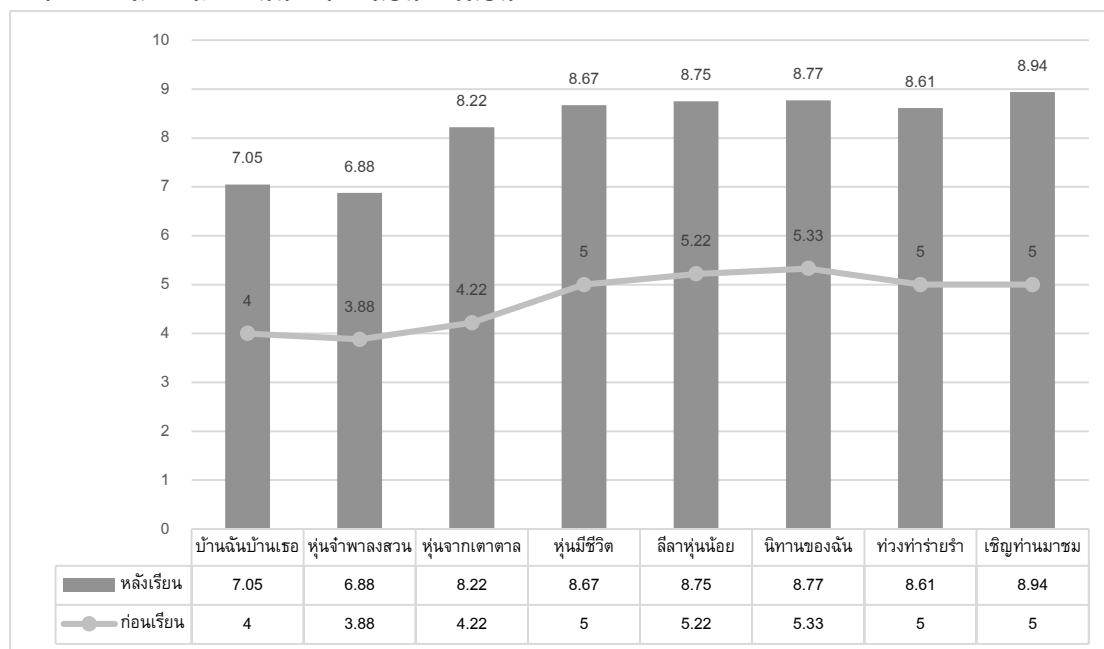
การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน(S.D.)	ค่าสถิติ t	P
ก่อนได้รับการสอน	20	11.39	1.57	22.63	0.05**
หลังได้รับการสอน	20	16.94	1.47		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าพบว่า ค่าเฉลี่ยของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนรูปแบบการสอน มีค่าเฉลี่ย 11.39 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.57 ($\bar{X}=11.39$, S.D.= 1.57) และค่าเฉลี่ยของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนรูปแบบการสอน มีค่าเฉลี่ย 16.94 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.2 ($\bar{X}=16.94$, S.D.= 1.47) หลังการเรียนรู้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กว่าก่อนการเรียน และเมื่อลงรายละเอียดในผลการทดสอบหลังใช้แผนการจัดการเรียนรู้

2. ผลคะแนนการทดสอบหลังใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

ตาราง 2 แสดงผลคะแนนการทดสอบการสอน

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลคะแนนการทดสอบใช้แผนการสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ การแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น นักเรียนได้รับคะแนนมากที่สุด คือ กิจกรรมเชิฐทำนมาชม ($\bar{X}= 8.94$) โดยมีความต่างของคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียนอยู่ที่ 3.94 และเมื่อคิดค่าความต่างของค่าคะแนนที่น้อยที่สุด จัดเรียงลำดับ 3 ลำดับ คือ ลำดับที่ 1 หุ่นจำพาลงสวน ค่าความต่าง อยู่ที่

3.00 คะแนน ลำดับที่ 2 บ้านฉันทันเธอ ค่าความต่าง อยู่ที่ 3.06 คะแนน ลำดับที่ 3 นิทานของฉันทัน ค่าความต่าง อยู่ที่ 3.44 คะแนน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น

การศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น จากการทำแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนหลังเรียน โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น เมื่อจัดเรียงลำดับพบว่า 1. ด้านการวัดและประเมินผลมีความพึงพอใจหลังเรียน เท่ากับ 4.66 ($\bar{X}=4.66$, S.D.= 0.51) ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจ มากที่สุด เป็นอันดับ 1 2. ด้านเนื้อหาสาระ มีความพึงพอใจหลังเรียน เท่ากับ 4.52 ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.63) ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจ มาก เป็นอันดับ 2 3. ด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจหลังเรียน เท่ากับ 4.47 ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.63, 0.66) ซึ่งนักเรียนมีความพึงพอใจ มาก เป็นอันดับ 3

สรุปได้ว่าในภาพรวมนักเรียนพึงพอใจในการการจัดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น ในระดับความพึงพอใจอยู่ที่ “มากที่สุด” ($\bar{X}=4.55$)

4. ผลการศึกษาแบบบันทึกที่ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกที่มีต่อการจัดการกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น

จากการอ่านบันทึกที่ให้นักเรียนแสดงความรู้สึกหลังจากจบการเรียนการสอน จากนั้นได้นำข้อความและข้อมูลทั้งหมด มาจัดหมวดหมู่ เพื่อสรุปผลการใช้รูปแบบกิจกรรมการพัฒนาหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น พบว่า นักเรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความรู้สึกต่อการจัดการรูปแบบกิจกรรม 1.นักเรียนชอบในรูปแบบกิจกรรมที่สามารถช่วยส่งเสริมจินตนาการและทักษะทางสมอง 55 เปอร์เซ็นต์ มีรายละเอียดดังนี้ “ชอบกิจกรรมการระบายสีหน้าหุ่น เพราะทำให้มีความคิดสร้างสรรค์” “ชอบกิจกรรมเชิดหุ่นเพราะมีความคิดสร้างสรรค์ได้ระบายสีและได้ความรู้เกี่ยวกับการเชิดหุ่นและได้แสดงละครและประกอบหุ่นด้วยตนเอง” “กิจกรรมเชิดหุ่นเป็นการฝึกสมองและประสบการณ์” 2.นักเรียนชอบที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น 28 เปอร์เซ็นต์ “ชอบการเล่นละครเพราะได้เชิดหุ่น ชอบตอนมด้อย่อมเพราะให้ได้ลวดลายต่างๆและสวยๆชอบตอนทำเครื่องประดับเพราะได้ใช้จินตนาการ” “ได้เรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น” “ชอบเพราะได้เรียนรู้ของดีเมืองแม่กลอง และหุ่นกระบอก

5.ผลการศึกษาความภาคภูมิใจในท้องถิ่นด้วยการจัดกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น

พบว่าผลความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรม “การพัฒนา กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ชุมชน” มีความภาคภูมิใจเท่ากับ 4.47 ($\bar{X}=4.47$, S.D.= 0.42) และมีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีรายละเอียดรายชื่อดังต่อไปนี้ จากตารางนี้พบว่าค่าเฉลี่ยใน ด้านการมีความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาไทยโดยเฉพาะภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนำไปใช้ได้ อยู่ในระดับที่มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.56 ($\bar{X}=4.56$, S.D.= 0.62)

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยจนได้ผลการวิจัยและมีประเด็นการประเมินที่จะนำออกมาอภิปรายผลตามลำดับต่อไปนี้

1. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชนตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้เนื่องมาจากประการแรก คือ รูปแบบการจัดการเรียนการสอน อาจจะมาจากการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส (Davies) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทักษะใหญ่ๆ ก่อนแล้วจึงมาเชื่อมโยงกับทักษะที่สมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้วยกัน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1. สาธิตทักษะและการกระทำขั้นที่ 2. สาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยขั้นที่ 3. ให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยขั้นที่ 4. ให้เทคนิควิธีการขั้นที่ 5. ให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะต่างๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ ซึ่งตรงกับแนวคิดของเดวิส (ทศนา แคมมณี, 2552, อ้างอิงใน สุวิทย์ พรหมหมวก, 2556) ที่กล่าวไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆ จำนวนมากการที่ผู้เรียนและสามารถทำทักษะย่อยเหล่านั้นได้ ก่อนจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ดีและรวดเร็ว

ประการต่อมา คือ การจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมโดยใช้หุ่นกระบอกเป็นสื่อกลางการเรียนรู้ อัตลักษณ์ท้องถิ่น (การทำตาลมะพร้าว) มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 พบว่าสอน การแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น นักเรียนได้รับคะแนนมากที่สุด คือ กิจกรรมเชิฐท่านมาชม ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 9.84 โดยมีความต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ที่ 3.94 เมื่อนำผลการสังเกตพฤติกรรม พบว่ากิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกทางด้านการแสดง มีผู้ชมทำให้ผู้เรียนเกิดความขัดเขินเล็กน้อย แต่ในต่อมาผู้เรียนความสนุกสนานร่วมไปกับการเรียนรู้ ยิ้มและหัวเราะไปกับการแสดงของกลุ่มเพื่อน และการแสดงในครั้งนี้มีความรับผิดชอบมากขึ้นทำให้กิจกรรมเดินไปอย่างคล่องแคล่วสามารถตอบคำถามจากเรื่องราวที่กล่าวมาได้อย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ เอกชัย ศรีวิไล กล่าวถึงกิจกรรมส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ความเปลี่ยนแปลงในด้านการกล้าแสดงออก และกล้าพูดมาก(เอกชัย ศรีวิไล, 2560) และเมื่อคิดค่าความต่างของค่าคะแนนที่น้อยที่สุด จัดเรียงลำดับ 3 ลำดับ คือ ลำดับที่ 1 หุ่นจำลองสวน ค่าความต่าง อยู่ที่ 3.00 คะแนน ซึ่งกิจกรรมนี้ ในระยะแรกผู้เรียนยังสับสน แต่เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมการสอนมากยิ่งขึ้นทำให้การปฏิบัติกิจกรรมดำเนินไปอย่างน่าพึงพอใจ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจและกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมมีความกล้าแสดงออกและเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็นของตนเองเพิ่มขึ้น พบว่า นักเรียนมีความตื่นตัวและสนุกสนานกับการออกแบบหุ่นของตนเอง ลำดับที่ 2 บ้านฉันบ้านเธอ ค่าความต่าง อยู่ที่ 3.06 คะแนน นักเรียนยังไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนการสอนทำให้กิจกรรมเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนดนักเรียนบางคนอยู่ในอาการเขินอาย ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น จึงทำให้เห็นว่าการละลายพฤติกรรมส่งผลต่อการเรียนรู้การกล้าแสดงออก ซึ่งในขณะที่ทำกิจกรรมนักเรียนยังไม่ค่อยกล้าแสดงออกซึ่งขัดกับแนวคิดของนางนุช ไพรบุรจิ(2541) ที่ว่าเด็กวัยนี้สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้ชัดเจนมากขึ้น รู้จักการใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา รับผิดชอบและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง รับฟังคนอื่นมากขึ้น กระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ลำดับที่ 3 นิทานของฉัน ค่าความต่าง อยู่ที่

3.44 คะแนน ระยะแรกนักเรียนส่วนใหญ่มีความกังวลในการสร้างนิทานของตนเองจนทำให้ทั้งห้องเรียนเงียบไม่มีเสียงพูดคุย เพราะคิดอะไรไม่ออกขาดการชี้แนะ ซึ่งขัดกับแนวคิดของเพียเจต์ เด็กวัยนี้พัฒนาอย่างสมบูรณ์ทางสติปัญญาอย่างสมบูรณ์ ในขั้นนี้พัฒนาการทางความคิดของเด็กเป็นขั้นสุดยอด จึงควรที่จะจัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อม ที่จะกระตุ้นให้เด็กได้รับรู้โดยเหมาะสมกับขีดความสามารถและสอดคล้องกับความสามารถ ซึ่งในขณะนั้นทำให้บรรยากาศในห้องเรียนอึดอัด บางกลุ่มเกิดการขัดแย้งกันในกลุ่ม จนต้องให้ครูมาเป็นพี่เลี้ยง และให้นักเรียนค่อยๆถ่ายทอดความคิดของแต่ละคนออกมา แล้วจึงเขียนให้เป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งในภาพรวมนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนการออกแบบหุ่นของตนเอง มีความตั้งใจ และความสุขในการเรียนและสามารถปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับตัวเร้าความสนใจและเสริมแรง สอดคล้องกับ คำวัง สมสุวรรณ (2551)กล่าวไว้ว่า หุ่นเป็นสื่อการเรียน การสอนที่มีคุณค่าต่อเด็กมาก และยังมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของเด็กสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดีกระตุ้นให้เด็กสนใจ บทเรียนตลอดเวลา ความเห็นและสอดคล้องกับบงลักษณ์ รักพงษ์(2561) ในเรื่องของคุณค่าของหุ่นว่าเป็นสื่อการเรียน ที่เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษามาก นำไปใช้ในการสอนได้หลายๆ เนื้อหาและเป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้ การใช้หุ่นประกอบการสอนให้ผล สามารถเลียนแบบของจริง ผู้เรียนสนใจและชักจูงให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรม

ประการสุดท้ายคือ การจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น สามารถสื่อสารและมีส่วนช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ต่อความรู้ความเข้าใจในท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ คันธรส ภาพลคันธรส ภาพล (2561) ได้ทำการศึกษา เรื่องการผลิตหุ่นเชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นมาประกอบการเล่านิทานในชุมชนบึงบอน ผลการวิจัยพบว่า การผลิตหุ่นกระบอกโดยใช้วัสดุในท้องถิ่นสำหรับการเล่าเรื่องของอาเซียน จากวัสดุในท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 82.62 พอใจในระดับสูง กว่าก่อนใช้กิจกรรม ทั้งนี้กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นโดยใช้วัสดุที่มีในท้องถิ่นการทำการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและได้ถ่ายทอดเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำงานและการเชื่อมโยงโดยหุ่นเชิดหุ่นที่ผลิตจากวัสดุพื้นถิ่นตามท้องถิ่นของนักเรียนซึ่งวัสดุเหล่านี้เป็นตัวเร้าความสนใจและเสริมแรง การเรียนรู้ทำให้การเรียนรู้ที่น่าสนใจยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ Ronit Remer (2015) หุ่นเชิดยังสามารถเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการตรวจสอบความไม่เข้าใจของเด็ก ๆ เมื่อพวกเขาตอบคำถามและมีส่วนร่วมในบทสนทนา

2. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่นักเรียนได้ลงมือทำ กิจกรรมส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุขสนุกสนานในการเรียนรู้ และมีแรงจูงใจต่อการเรียน สังเกตได้จากผลสะท้อนความคิดของนักเรียน ดังนั้นยังเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ลงมือปฏิบัติจริงและเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว ประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่นทั้งในอดีตและปัจจุบันทำให้ผู้เรียนมีการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ ทั้งยังพบว่าผู้ปกครองนักเรียน 2 ท่านยังประกอบอาชีพการทำตาลอยู่ซึ่งนักเรียนได้นำเอาความรู้และประสบการณ์ที่มีมาแลกเปลี่ยนความคิด ส่งผลให้ผู้เรียนรับความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมได้นำเอาหุ่นกระบอกมาผสมผสานกับอัตลักษณ์ในท้องถิ่นนั่นก็คืออาชีพการทำตาล โดยให้นักเรียนเรียนรู้และเชื่อมโยงความรู้เข้ากับท้องถิ่นสร้างเป็นตัวหุ่น พบว่า

นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการสร้างหุ่นของตนเอง มีความตั้งใจและรักษาชิ้นงานอย่างเต็มความสามารถ ฟังนักเรียนสามารถประดิษฐ์ขึ้นมาได้เป็นตัวหุ่นได้อย่างสวยงามและมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวหุ่นของนักเรียน ทั้งยังสามารถเล่าเรื่องราวในท้องถิ่นที่ออกมาในรูปแบบนิทานซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยการผลิตหุ่นเชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นประกอบการเล่านิทานอาเซียนในชุมชนบึงบอน วัตถุประสงค์ คือ ผลิตรุ่นเชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นมาประกอบการเล่านิทาน การวิจัยพบว่า ผลการผลิตหุ่นเชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นประกอบการเล่านิทาน อาเซียน ได้หุ่นเชิดจากวัสดุพื้นถิ่นทั้งหมด ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียนของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมด้วยหุ่น เชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นประกอบการเล่านิทานอาเซียน สูงกว่าก่อนการทดลอง (คันธรส ภาพล)

3.นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้การพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น มีความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จากการสอบถามความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของนักเรียน เมื่อนักเรียนรับการจัดการเรียนรู้การพัฒนา กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอก ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น ในด้านความรู้ความเข้าใจในภูมิปัญญาไทยโดยเฉพาะภูมิปัญญาในท้องถิ่นและนำไปใช้ได้ มีความภาคภูมิใจ (4.56) อยู่ในระดับ มากที่สุด ก่อนหน้านั้นนักเรียนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจ การเชื่อมโยงสิ่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นของตนเอง และเมื่อนักเรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติทักษะได้ จึงเห็นคุณค่าเกิดความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญ ทำให้รู้สึกเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจกับการกระทำ ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ หมวกพรหม (2556.น107) รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติทักษะการเล่นในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพราะมีการแยกฝึกทักษะปฏิบัติต่างๆก่อน เมื่อมีการเชื่อมโยงทักษะเป็นทักษะที่สมบูรณ์ จึงสามารถปฏิบัติได้ดี จากความสำเร็จในการปฏิบัติทักษะการเล่นในท้องถิ่นส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น เมื่อสามารถปฏิบัติโดยการสร้างหุ่นกระบอก และเล่าเรื่องราวในท้องถิ่นได้จึงทำให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเองและภาคภูมิใจในศิลปะการเล่น ซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วยสอดคล้องกับสุวรรณี ยะหะกร(2558) ที่ได้ระบุไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะให้ประสบความสำเร็จ ครูผู้สอนควรจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสภาพที่แท้จริงใกล้ตัว และเรียนรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ที่มีอยู่รอบตัวของผู้เรียนเมื่อผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน ก็จะทำให้เกิดความภาคภูมิใจและเห็นคุณค่าในสิ่งที่ได้เรียนรู้

จะเห็นได้ว่าการพัฒนากิจกรรมหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เพราะมีการส่งเสริมการเรียนรู้โดยการใช้หุ่นกระบอกเป็นสื่อการเรียนรู้เรื่องราวท้องถิ่น มาสร้างเป็นตัวหุ่นกระบอกเล่าเรื่องท้องถิ่นของตนเอง รวมถึงการใช้การฝึกทักษะเชื่อมโยงความรู้และปฏิบัติทักษะย่อยๆ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และชำนาญในการฝึกปฏิบัติทักษะนั้นๆ เมื่อมาเชื่อมโยงทักษะที่เป็นทักษะที่สมบูรณ์ในขั้นตอนสุดท้าย นักเรียนสามารถปฏิบัติได้เป็นอย่างดีและจากความสำเร็จในการปฏิบัติทักษะ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และ ภาคภูมิใจในภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่น ซึ่งมีความพึงพอใจในการจัดรูปแบบกระบวนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนากิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (ผลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อให้สามารถนำผลงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการแสดงหุ่นกระบอกสำหรับเยาวชน ตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น โรงเรียนวัดปากกลัด (ผลาการบำรุงวิทย์) จังหวัดสมุทรสงคราม ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้เสนอแนะข้อคิดเห็น บ้างประการเกี่ยวกับการนำไปใช้ดังนี้

1. ครูควรศึกษารายละเอียดต่างๆ ของรูปแบบกิจกรรมเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความสามารถนำหลักสูตรไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอน
2. ครูที่จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะทางหรือจัดเป็นการเรียนการสอนแบบ บูรณาการกับการเรียนรู้ท้องถิ่น
3. การให้รายละเอียดของกิจกรรม ในเรื่อง “นิทานของฉัน” ครูควรกำหนดทิศทางและ เรื่องราวให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรม เพื่อที่จะทำทางให้ไปในผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรม
4. ควรนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชุมชนหรือกิจกรรมค่ายต่างที่ส่งผลต่อการ เรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อปลูกฝังและอนุรักษ์การประกอบอาชีพที่เป็นภูมิปัญญาอันทรงคุณค่า

ภาพที่ 1 ภาพการดำเนินกิจกรรม “หุ่นกระบอกตามอัตลักษณ์ท้องถิ่น”
ที่มา : โดยผู้วิจัย (ณัฐวรรณ ศิริวรรณ, 2563)

บรรณานุกรม

- คันธรส ภาพล. (2561a). การผลิตหุ่นเชิดโดยใช้วัสดุพื้นถิ่นประกอบการเล่านิทานอาเซียนในชุมชน บึงบอน. วารสารบัณฑิตศึกษา, 2.
- คำวัง สมสุวรรณ. (2551). การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยการ จัดกิจกรรมการปั้นดิน. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- จุฑามาศ วิศาลสิงห์. (2559). แผนการขับเคลื่อนการท่องเที่ยววิถีไทยและพัฒนาศักยภาพการ ท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การสืบค้นชุมชน กรุงเทพฯ:
- จุรีรัตน์ วัฒนรักษ์. (2543). การพัฒนาเครื่องมือวัดการเห็นคุณค่าและภูมิใจในภูมิปัญญาไทยศิลปะ และวัฒนธรรมที่ดิงามของไทยตามมาตรฐานการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการ

- การศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2543. (การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- นงศ์นุช ไพรบูรณ์กิจ. (2541). **หุ่นกระบอก**. กรุงเทพฯ: เอ.ที.พี. เวิลด์ มิเดีย.
- นิลมนี พัทธ์. (2560). **การพัฒนาการคิดวิเคราะห์และทักษะการทำงานกลุ่มโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบการสอนซิปปา ร่วมกับผังกราฟิกรายวิชา**. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา.
- พระมาโนชญ์ โรจนศิริ (บุญมานิตย์). (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเกษตรกรชาวสวนผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว : กรณีศึกษาชาวสวนในเขตตำบลเหมืองใหม่ อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น**. (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, กรุงเทพฯ.
- พิกโณนาย โปรดักชั่น (2555, 1 ธันวาคม). **ไร้รากไร้เรา/ความฝันอันสูงสุด** []. Retrieved from เข้าถึงได้ http://www.youtube.com/watch?v=tmaT_FxOL6s&list=PL7E2FE4C4DB435066&index=14
- เพชร เหมือนพันธุ์. (2559). **เดินหน้า ปฏิรูปการศึกษา 2559**. อินเทอร์เน็ต มติชนออนไลน์ (น. 7). กรุงเทพฯ: มติชน.
- สุชาดา บุญชิต. (2562, 21 พฤษภาคม) **แนวคิดการจัดกิจกรรมในโรงเรียน/Interviewer: ณ. ศิริวรรณ. สมุทรสงคราม**.
- สุวิทย์ พรหมหมวก. (2556). **ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวีส์ (Davies)**. มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา. (ปริญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- อรชุนา ยุทธวงศ์. (2537). **การแสดงหุ่นสำหรับเด็ก : วรรณกรรมลีลาคดีประมว้ย นนทบุรี**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เอกชัย ศรีวิไล. (2560). **ระเบียบโครงการลดเวลาเรียนเร่งเวลารู้แก่นำร่องสำนักงานเขตพื้นที่ระเบียบวินัย นครราชสีมา ระบบควบคุม 6 แกน 360 องศา**. วารสารคลังวิทยาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 23(2), น.266-276.
- Ronit Remer, และ David Tzuriel. (2015). **I Teach Better with the Puppet**. American Journal of Educational Research, 13(13), 356-365.